Vuoden 2027 valtion talousarvioesitys työllisyyden hoidon näkökulmasta

Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokka

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työvoimapalveluiden asiakkaat (tilanne elokuun lopussa)

		Muutos tilanteesta
	8/2026	8/2025
Työttömät työnhakijat	329 618	+ 5,9 %
Alle 25 -vuotiaat työttömät	40 704	+ 10,6 %
Pitkäaikaistyöttömät	143 612	+ 10,3%
Lomautetut	11 982	- 16,4%
Uudet avoimet työpaikat	32 856	- 2,4 %
Palveluissa yhteensä	68 743	+ 4,6 %
Aktivointiaste	17,3	- 0,1 %-yks.

Muutokset vuoteen 2026 verrattuna

- Ei uusia määräaikaisia panostuksia valtionavustuksina työvoimaviranomaisille

- Jatkuvissa toimissa (momentit 32.30.38, 32.30.52, 32.01.51 ja 32.30.40 kansainvälistä rekrytointia edistävän sopimusperusteisen yhteistyön osalta) vuoden 2026 varsinaisen talousarvion tasolla

- TEM:n, elinvoimakeskusten ja KEHA-keskuksen toimintamenoissa merkittävimmät muutokset liittyvät palkkojen tarkistuksiin ja eri riihissä linjattuihin säästötoimiin. Lisäksi pienempiä muutoksia johtuen päättyvistä RRF –hankkeista sekä tehtävien siirroista, kuten esimerkiksi valtioneuvoston viestinnän tehtävien kokoaminen ja työneuvoston muutoksenhakutehtävien siirto työtuomioistuimelle (HE 132/2026 vp). Toimintamenoihin on esitetty kokonaisuutena vuotta 2026 vähemmän määrärahaa.

- Kotoutumispalveluiden uudistuksen vaikutukset (HE 74/2026 vp, hyväksytty)
  - Kotoutumiskoulutuksen rahoituksen (24,813 milj. euroa vuonna 2027) siirto kunnan peruspalvelujen valtionosuuksiin (momentilta 32.50.30 momentille 28.90.30)
  - Siirto hyvinvointialueiden valtionosuuksiin täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen maksamista varten (2,2 milj. euroa) sekä ihmiskaupan uhreille annettujen palveluiden ja tukitoimien rahoittamiseen (0,7 milj. euroa)
  - Lisäksi ehdotettu kotoutumiskoulutukseen pääsemisen takuuaikaa, jonka johdosta ehdotetaan lisättäväksi 7,3 milj. euroa momentille 28.90.30 (HE 109/2026 vp)

Työvoimapalveluihin liittyvät hallituksen esitykset

- **Palkkatuen uudistaminen (HE 179/2026 vp)**
  - Tavoitteena on lisätä työvoimaviranomaisten harkintavaltaa palkkatukea myönnettäessä sekä mahdollisuuksien mukaan yksinkertaistaa palkkatukisääntelyä.
  - Esityksen johdosta ei esitetä muutoksia kuntien valtionosuusrahoitukseen, koska taloudelliset vaikutukset riippuvat siitä, miten kunnat harkintavaltaa käyttäisivät

- **Uusi työllisyyspoliittinen tuki osana sosiaalihuoltolain uudistamista koskevaa esitystä (HE 180/2026 vp)**
  - TEM:n hallinnonalan osalta esitykseen sisältyy ehdotus työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa säädettävästä työllisyyspoliittisesta tuesta, jonka työvoimaviranomainen voisi myöntää yhdistyksille ja säätiöille pitkään työttömänä olleiden työttömien työllistymisedellytysten parantamiseen
  - Esityksen johdosta kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin lisättäisiin vuodesta 2028 alkaen 12,8 milj. euroa. Vuonna 2027 lisäys olisi vajaan toimeenpanovuoden johdosta 9,6 milj. euroa

- HE 179/2026 vp ja HE 180/2026 vp Muutosten edellyttämät tietojärjestelmämuutokset on tarkoitus toteuttaa KEHA –keskuksen kehyksen mukaisella toimintamenomäärärahalla

- **KEHA-keskuksen tehtävien muuttaminen –HE tarkoitus antaa lokakuun alussa**
  - TEM toteutti selvityksen KEHA-keskuksen ja kuntien työvoimaviranomaisten rooleista ja tehtävänjaosta sekä niihin liittyvistä päällekkäisyyksistä työllisyyden ja kv. rekrytoinnin edistämisessä. => Toimijoiden vastuiden ja roolien selkeyttämiseksi on käynnistetty lainsäädäntöhanke, jossa tehdään muutoksia KEHA:n tehtäviin.
  - Taloudelliset vaikutukset on tarkoitus huomioida eduskunnalle annettavassa täydentävässä talousarvioesityksessä